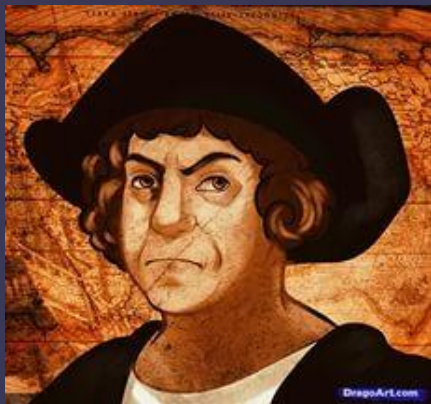

Христофор Колумб 1-4 подорожі .

{ Автор: Едуард Ахатов.

Перша подорож (1492-1492).

- ▣ Будучи переконаним, що Азії можна досягти, плывучи на захід, він заручився підтримкою іспанського короля Фердинанда II Арагонського і королеви Ізабелли I Кастильської. 22 травня 1492 р. Колумб прибув у порт Палос, у якому, відповідно до королівського указу, повинен був отримати дві каравели. Місто дало йому для використання каравели «Нінья», «Пінта». Судна мали близько 20 м у довжину і 7 м у ширину. Як флагманське судно Колумб орендував у Хуана де ла Коси великий корабель «Санта Марія».

«Санта Марія»

□ 3 серпня 1492 р. каракка «Санта Марія» (280 т) і дві каравели — «Пінта» (240 т) і «Нінья» (100 т), на яких було загалом близько 90 осіб, підійняли якорі. Після зупинки у Лас-Пальмасі на Канарських островах 5 вересня ескадра суден почала рухатись на захід. Після більш ніж двох місяців плавання, в ході якого учасниками експедиції почали висловлюватись претензії від нетерпіння, 12 жовтня о другій годині один з матросів — Родріго де Тріана — побачив землю. Експедиція висадилася ймовірно на невеликому острові Сан-Сальвадор (Волтінга) на Багамах, званий індіанцями Гуанахані. У тубільців помітили золоті прикраси. На запитання про походження прикрас місцеві жителі вказували напрямок на південь. Виходячи з того, що вони перебувають на півночі материка, Колумб вибрав новий курс на південний захід і відкрив 28 жовтня острів Куба (Хуана) та 6 грудня Гаїті (Еспаньйола), острів, краса якого його зачарувала, і він обрав його для розміщення своєї штаб-квартири. Коли флагманський корабель «Санта-Марія» розбився, сівши на рифи, а під час шторму було втрачено контакт з «Пінта», Колумб вирішив особисто на «Нінья» повідомити новину щодо відкриття західного шляху до земель Східної Азії (Китаю, Японії та Індії).

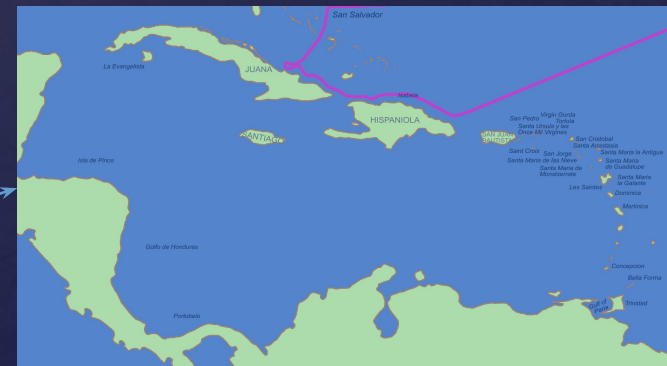

6 декабря 1492
первая экспедиция
Колумба открыла
остров Гаити.

16 грудня, залишивши форт Навидад (Різдво) на Гаїті, укріплений уламками та гарматами «Санта-Марії», із 43 добровольцями з екіпажу рушили у зворотному напрямку. Біля північного берега Еспаньйоли «Нінья» натрапила на «Пінту». Обидва судна рушили у напрямку Європи. У результаті шторму судна втратили зв'язок між собою. 9 березня «Нінья» кидає якір у Лісабоні, де Жуан II приймає Колумба як ясновельможного князя і наказує забезпечити того всім необхідним. 15 березня 1493 р. «Нінья» зупиняється в порту Палос, куди того ж дня прибуває і «Пінта». Звідти Колумб тріумфальним ходом рушив до королівського двору у Барселоні з доповіддю кастильським монархам.

Колумб багато зусиль вклав в поширення інформації про свій успіх. За кілька днів перед від'їздом до Барселони він відправив по шляху людей із золотом і кольоровими арами, які проголошували його тріумфальне повернення. У ході зустрічі з королівським подружжям Колумб образно змалював багатства, які попливуть в Іспанію, якщо експедиція буде продовжена. Це призвело до лихоманки відкриттів, епізодом якої була друга експедиція Колумба.

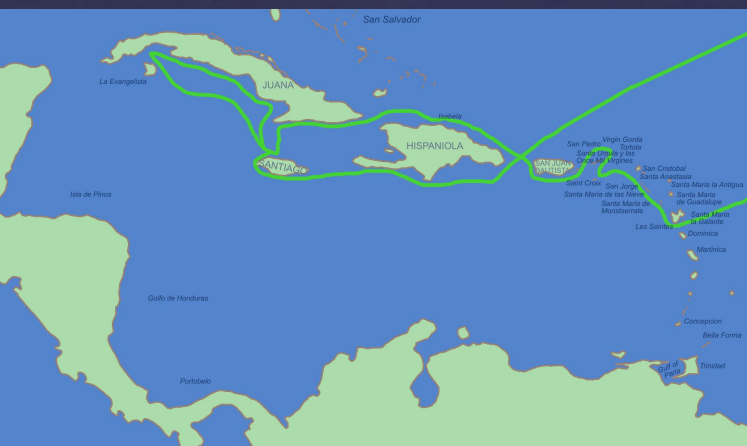
Маршрут
подорожі.

Друга подорож (1493–1496)

- У тому ж році у величезному поспіху організовано ще одну експедицію під командуванням Христофора Колумба.
- Якщо навесні та влітку 1492 року Колумбу довелося витратити декілька місяців на вмовляння 90 осіб на першу поїздку, то після повернення було так багато добровольців, що треба було робити відбір, оскільки число учасників другої експедиції було обмежене приблизно 1500—2500 особами на 15-17 суднах (точне число людей і суден є спірним). Колумб пізніше скаржився, що навіть кравці були готові відмовитися від професії і піти у велику подорож, у якій можна швидко розбагатіти. Нарешті група, у якій разом з шукачами пригод і легкої наживи виявилися місіонери, що прагнули повернути до християнства жителів нових земель, поруч із визнаними злочинцями перебували ідеалісти.
- Друга експедиція вирушила 25 вересня 1493 з Кадіса. На Канарських островах взяли цукрову тростину і собак, спеціально привчених до полювання на людей. На цей раз Колумб вирішив рухатися південнішим маршрутом, і тому вже через 20 днів досяг берега поблизу Малих Антильських островів. 3 листопада 1493 (в неділю) відкрив острів Домініка, 4 листопада експедиція прибула до найбільшого з тутешніх островів, названого Гваделупа. На відкритих островах жили кариби (індіанці), які здійснювали на великих човнах набіги на острови мирних араваків. Зброєю їх були луки і стріли з наконечниками з уламків черепахових панцирів або зазубрених риб'ячих кісток.

- 22 листопада Колумб дістався до Гаїті, щоб констатувати, що люди, залишені ним у форті Навидад під час першої експедиції, не вижили. За здогадами всі вони загинули в боротьбі з тубільцями — індіанцями. До січня 1494 року на схід від спаленого форту побудоване місто, назване Ізабеллою. Багато іспанців померли від епідемії жовтої лихоманки. Загін, посланий на розвідку всередину острова, знайшов золото в річковому піску в гірському районі Кордильєра-Сентраль. У березні Колумб здійснив похід всередину острова. Тим часом у Ізабеллі через спеку зіпсувалася більша частина харчів і Колумб вирішив залишити на острові лише 5 кораблів та близько 500 осіб, а решту відправити до Іспанії. З ними він передав королю і королеві інформацію про те, що знайшов багаті родовища золота, і просив надіслати худобу, їстівні припаси і землеробські знаряддя, пропонуючи платити за них рабами з числа місцевих жителів.
- 24 квітня 1494 року, залишивши в Ізабеллі гарнізон під командою свого молодшого брата Дієго, Колумб повів три невеликі кораблі на захід уздовж південно-східного узбережжя Куби. 1 травня було виявлено вузьку і глибоку затоку (сучасна бухта Гуантанамо з однойменним містом). Звідси Колумб повернув на південь.
- 5 травня відкрито острів Ямайка (Колумб назвав його Сантьяго). 14 травня, пройшовши уздовж північного берега Ямайки і не знайшовши золота, Колумб повернувся до Куби. 25 наступних днів кораблі рухалися крізь дрібні острівці уздовж південного узбережжя острова.
- 12 червня, пройшовши майже 1700 км вздовж південного узбережжя Куби і не дійшовши всього 100 км до західного кінця острова, Колумб вирішив повернути, бо море сильно обміліло, матроси виявляли невдоволення, та й закінчувалась провізія. Перед цим, щоб захистити себе від звинувачень в малодушності, які могли дійти до Іспанії, він зажадав від усієї команди присягнути, що Куба — частина континенту, а тому далі плисти немає сенсу. Повернувши назад, флотилія відкрила острів Еванхеліста (пізніше названий Пінос, а з 1979 року — Ісла-де-ла-Хувентуд.

Карта другої подорожі.

- 29 вересня Колумб, вже на той час важко хворий, повернувся в Ізабеллу. За п'ять попередніх місяців другий брат Колумба, Бартоломе, привів з Іспанії три кораблі з військом і запасами. Група іспанців захопила їх і втекла додому. Решта розбрелися по острову, грабуючи і гвалтуючи тубільців. Ті вчинили опір і вбили частину іспанців. Після повернення Христофор хворів п'ять місяців, а коли одужав, то в березні 1495 року організував підкорення Еспаньйоли загоном з двохсот солдатів. Тубільці були майже беззбройні, а Колумб застосовував проти них кінноту і привезених з собою спеціально навчених собак. Через дев'ять місяців цього цькування острів був підкорений. Індіанців обклали даниною, забирали в рабство для роботи на золотих копальнях і плантаціях. Індіанці тікали з селищ в гори, гинули від невідомих хвороб, привезених колоністами з Європи. Тим часом колоністи переселилися на південний берег острова, де в 1496 році Бартоломе Колумб заклав місто Санто-Домінго — майбутній центр Еспаньйоли, а пізніше — столицю Домініканської Республіки.
- Тим часом іспанська королівська пара, виявивши, що доходи від Еспаньйоли (трохи золота, міді, цінного дерева і кількості рабів, спрямованих до Іспанії Колумбом) незначні, дозволила всім кастильським підданам переселятися на нові землі, розраховуючись із скарбницею золотом.
- 10 квітня 1495 іспанський уряд розірвав відносини з Колумбом, і Америго Веспуччі дістав право постачати Індії до травня 1498 року. 12 січня 1496 Веспуччі отримує 10000 мараведі від скарбника Пінеля для виплати заробітної плати морякам[3]. Фактично він уклав контракт на формування в Андалузії однієї (якщо не двох) експедицій до Індії. Результат експедиції Колумба вселив у Америго думку полишити торгіву справою й познайомитися з нововідкритою частиною світу.

Колумб і королева
Ізабелла. Фрагмент
пам'ятника Колумбу в
Мадриді (1885)

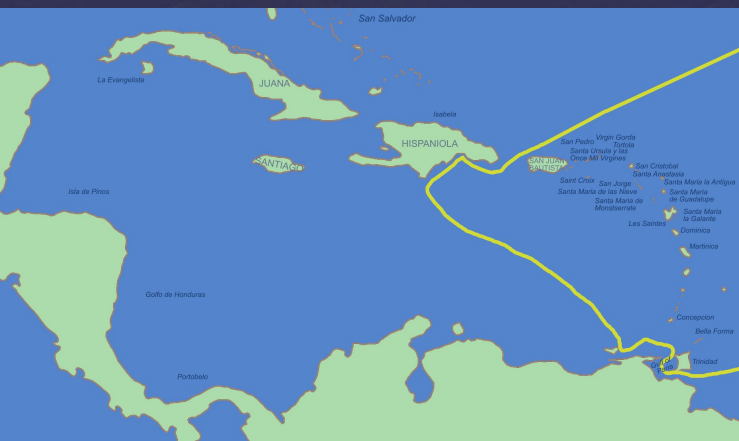
Третя подорож (1498–1500)

- Колумб відновив свої привілеї, але не зміг повністю відновити попередньої довіри до себе. Щоб організувати чергову, третю експедицію, довелося чекати до 1498 року. На третю експедицію вдалося знайти небагато коштів, і з Колумбом вирушило лише шість невеликих кораблів і близько 300 чоловік команди, причому в команду брали злочинців з іспанських в'язниць.
- 30 травня 1498 флотилія вийшла з гирла річки Гвадалквівір. На цей раз Колумб вирішив триматися ще південніше, вважаючи, що золото можна знайти лише ближче до екватора. Від острова Ієрро (Канарські острови) три кораблі пішли прямо до Еспаньйоли, а три інших — до островів Зеленого Мису, звідки взяли курс на південний захід, маючи намір триматися якомога ближче до екватора. Кораблі спустилися до широти $9^{\circ}30'$ східної широти і далі рухались на захід.
- Під час цієї експедиції вперше досягнуто материкової частини Америки. До берега Колумб дістався південніше від гирла Оріноко. Рухаючись далі на захід уздовж узбережжя, він відкрив острів Тринідад. Потім він звернув на північний захід і вирушив на Еспаньйолу (Гаїті), де було закладене в той час перше постійне іспанське поселення у Вест-Індії Санто-Домінго.

Третя подорож.

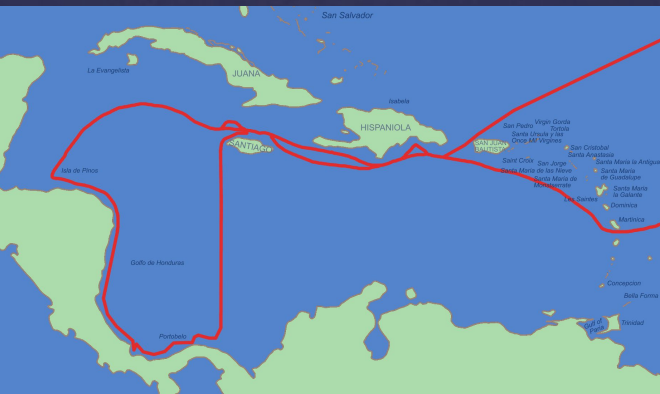
- Відносини в іспанській громаді в Санто-Домінго були не дуже добрі. Авторитарний Колумб розставляв всюди своїх людей, у тому числі свого брата Бартоломе та сина Дієго. 20 серпня Колумб прибув на Еспаньйолу, яку застав у жалюгідному стані. Колоністи підняли збройний заколот проти його брата, який закінчився тим, що Колумб був змушений піти на введення системи закріпачення індіанців за бунтівними колоністами (repartimiento), кожному з яких було відведено велику ділянку землі.
- В Іспанії прийшло розчарування у зв'язку з відсутністю основних економічних успіхів і труднощами експедиції у відносинах з тубільцями. Крім того, як і під час другої експедиції, повідомлення про проблеми дійшли до корони. Іспанська королівська скарбниця майже не отримувала доходів від своєї нової колонії, а в цей час португалець Васко да Гама відкрив морський шлях у справжню Індію (1498) і повернувся з вантажем прянощів, довівши таким чином, що землі, відкриті Колумбом, зовсім не Індія, а сам він — брехун.
- У 1499 році монополієне право Колумба на відкриті нові землі було скасовано. У 1500 році королівське подружжя направило на Еспаньйолу свого представника з необмеженими повноваженнями Франсіско Боваділья. Той взяв у свої руки всю владу на острові, заарештував Христофора Колумба разом з братами, закував їх у кайдани і відправив до Іспанії. Після прибуття, однак, місцеві фінансисти змогли переконати королівську пару зняти звинувачення з Колумба.

Маршрут третьої подорожі.

Четверта подорож (1502–1504)

- Христофор Колумб все ж таки хотів знайти новий шлях від відкритих ним земель у Південну Азію, до джерела прянощів. Він був упевнений, що такий шлях існує, оскільки спостерігав біля берегів Куби сильну морську течію, що рухалась на захід через Карибське море. Король зрештою дав Колумбу дозвіл на нову експедицію.
- 9 травня 1502 флотилією, що складалась з чотирьох суден з екіпажем 150 чоловік, Колумб рушив на захід. Оскільки Васко да Гама відкрив шлях до Індії навколо африканського континенту, Колумбу необхідно терміново довести, що шлях на захід коротший, зручніший і безпечніший. Колумб мав намір знайти перехід у воді, які б зрештою привели його до Індії. Він сподівався знайти цей шлях на захід від Куби, куди і скерував свою експедицію.
- У четверту експедицію Колумб взяв із собою брата Бартоломе і 13-річного сина Ернандо.
- 29 червня 1502 року, рятуючись від шторму, попросив у намісника Еспаньйоли Ніколаса Овандо дозволу сховатися в гавані Санто-Домінго, але йому було відмовлено. На щастя, кораблі Колумба впоралися з бурею. У липні Колумб вирушив на захід уздовж південного узбережжя Еспаньйоли та Ямайки. Він мав намір дійти на заході до материка і відшукати протоку, рухаючись вздовж берега.

Маршрут четвертої подорожі.

- 30 липня Колумб підійшов до північного берега землі, населеній народом майя (Гондурас). Бартоломе висадився на материк і формально вступив у володіння країною. У вересні відкрито Московий берег (Нікарагуа) і «Золотий берег» (пізніше, Коста-Рика, «Багатий берег»).
- 5 жовтня від індіанців країни Верагуа (Панама) Колумб дізнався, що до Південного моря (Панамської затоки в Тихому океані) можна добратися через вузьку, але гористу смужку суші (Панамський перешийок).
- 17 жовтня відкрито затоку Москітос. Місцеві жителі розповіли про існування на півдні країни, населеної войовничими людьми, які їздять на тваринах, носять панцирі, володіють мечами, луками і стрілами (очевидно, що мова йшла про Перу — високорозвинену державу інків, жителі якої використовували лам як в'ючних тварин). Експедиція зустрічає новий 1503 рік в бухті, яка через 400 років стане північним входом до Панамського каналу. Від Тихого океану Колумба відділяє лише 65 км, але їх він так ніколи і не подолає.
- У січні 1503 року Колумб повертається в затоку Москітос. Він планує створити тут колонію під командою свого брата Бартоломе, але місцеві індіанці настільки войовничі, що він відмовляється від цього наміру. 16 квітня Колумб виходить в море і відновлює пошуки протоки, рухаючись на схід.

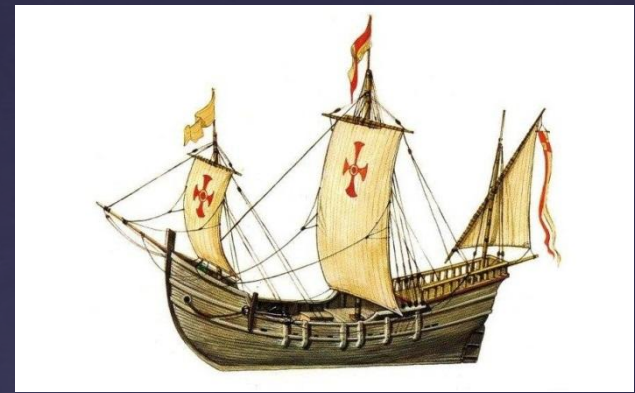
Христофор Колумб
відкрив Америку.

- 1 травня, досягнувши мису Тібурон у Дар'єнський затоці, Колумб дізнається від індіанців, що в цьому районі вже два роки тому були європейці, а це означає, що пошуки протоки можна припинити. Колумб повертає судна на північ, до Ямайки. 25 червня Колумбу після довгих мандрів морем, протягом яких він відкрив Кайманові острови, вдається вивести кораблі до північного узбережжя Ямайки (200 км від Еспаньйоли) і посадити їх на мілину. Колумб спрямовує на Еспаньйолу посланника Дієго Мендеса в індіанській пірозі із проханням до намісника іспанської колонії прийти йому на допомогу. Лише через рік на Ямайку прибуває корабель, споряджений за кошти самого Колумба. Він забирає всіх вцілілих учасників експедиції.
- 29 червня Колумб полишає Ямайку. До Еспаньйоли добираються півтора місяці. 12 вересня брати Колумби покидають Еспаньйолу і з великими труднощами у листопаді 1504 року добираються до Кастилії.
- Під час четвертої подорожі Колумб відкрив материк на південь від Куби — берег Центральної Америки і довів, що Атлантичний океан відділяє від Південного моря, нездоланий бар'єр, про який він чув від індіанців.

Христофор
Колумб.

Кінець.

Дякую що додивилися.
Сподіваюсь ви дізнались
щось нове.

